

Številka: 007-52/2022/2

Datum: 6. 1. 2023

Ministrstvo za notranje zadeve
gp.mnz@gov.si

ZADEVA: Predlog Pravilnika o načinu izvajanja 220. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (EVA 2022-1711-0041) – MNENJE

ZVEZA: vaš dopis št. 007-456/2022/2 (146-01), prejet dne 19. 12. 2022 ter priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega dodatnega zaprosila, 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje IP k prejetemu predlogu Pravilnika o načinu izvajanja 220. člena Zakona o elektronskih komunikacijah – EVA 2022-1711-0041 (predlog pravilnika).

Kot navajate, predlog pravilnika v bistvenem vsebinsko ne odstopa od veljavne ureditve na podlagi katere je bil v preteklosti izdan Pravilnik o načinu izvajanja 153. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (širi se možnost pridobitve podatkov na več zadnjih lokacij opreme, če je to tehnično mogoče ter natančneje določa način posredovanja zahteve za posredovanje podatkov, ki jo policija pošlje operaterju). Pojasnujete še, da se v osnutku predloga pravilnika usklajujejo vsebine veljavnega pravilnika z določbo 220. člena ZEKom-2, upošteva reorganizacija na ravni GPU, s katero je bil OKC GPU umeščen v okvir Uprave za policijske specialnosti (tretja raven in ne več druga raven v GPU), v predlogu 12. člena se v prvi alineji prvega odstavka uporablja sedanjik, saj gre za primer, ko je telefon aktiven in ga lahko operater locira s tihim SMS, glede oseb, ki jim je odvzeta ali omejena poslovna sposobnost pa se uporablja terminologija Družinskega zakonika oziroma Zakona o nepravdnem postopku. V preostalem delu po vaši oceni predlagana ureditev sledi veljavni ureditvi.

Glede na pojasnila in vsebino pravilnika Informacijski pooblaščenec (IP) **izpostavljam^o zgolj na delna razhajanja med vsebino 3. in 17. člena predloga pravilnika ter 220. člena ZEKom-2.**

V zvezi s tem 3. člen predloga pravilnika glede namenov in situacij, ko je posredovanje podatkov predvideno, določa:

»3. člen
(namen)

(1) Če obstaja utemeljena verjetnost, da je neposredno ogroženo življenje ali telo pogrešane osebe, lahko policija zahteva podatke o zadnji lokaciji oziroma več zadnjih lokacij opreme za mobilno komunikacijo, ki jo uporablja pogrešana oseba.

(2) Pogrešana oseba iz prejšnjega odstavka je oseba, ki:

- je pogrešana zaradi naravnih in drugih nesreč;
- se je izgubila oziroma odšla od doma, njeno zdravstveno ali psihično stanje pa je takšno, da nujno potrebuje pomoč;
- je življenjsko ogrožena zaradi, vremenskih okoliščin (nenadna ohladitev ozračja, zapadel sneg itd.), nedostopnosti terena (gore, neprehodni tereni itd.) ali drugih objektivnih okoliščin, ki vplivajo na možnost preživetja brez pravočasne pomoči.

(3) Če je pogrešan otrok, mladoletnik ali oseba, ki je postavljena pod skrbništvo, policija podatke o zadnji lokaciji opreme oziroma več zadnjih lokacij opreme za mobilno komunikacijo zahteva na podlagi prijave o pogrešanju, ki jo podajo starši, zakoniti zastopniki, ali osebe, ki skrbijo zanje, čeprav niso izkazani elementi življenjske ogroženosti.

(4) Za vložitev zahteve zadostuje domneva, da ima pogrešana oseba pri sebi mobilni telefon, ne glede na to čigava last je in ne glede na to, na kakšni podlagi uporablja storitve izvajalcev storitev javnega komunikacijskega omrežja (v nadaljnjem besedilu: operater). «.

Prvi odstavek 22. člena ZEKom-2 pa v zvezi s tem določa:

»(1) Operater mora zaradi varstva posameznikovih življenjskih interesov policiji na podlagi njene pisne zahteve, če je to glede na okoliščine konkretnega primera nujno, posredovati podatke, potrebne za ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo oziroma več zadnjih lokacij opreme, če je to tehnično mogoče, če:

1. obstaja utemeljena verjetnost, da je neposredno ogroženo življenje ali telo osebe, ki ima ali se domneva, da je imela pri sebi opremo za mobilno komunikacijo in je pridobitev teh podatkov nujna, da se prepreči smrt ali hujša telesna poškodba te osebe,
2. je pridobitev podatkov potrebna zato, da se najde oseba, ki ji je poslovna sposobnost odvzeta ali omejena oziroma ima ugotovljene zdravstvene težave, ki kažejo na nevarnost za njeno življenje ali telo, in ki je bila prijavljena kot pogrešana ter ima ali se domneva, da je imela pri sebi opremo za mobilno komunikacijo, ali
3. je pridobitev podatkov potrebna zato, da se najde otrok, ki so ga starši ali zakoniti zastopniki prijavili kot pogrešanega in ima ali se domneva, da je imel pri sebi opremo za mobilno komunikacijo. «.

Kot razume IP tako predlog pravilnika določa primere, ko je pridobivanje podatkov o lokaciji, deloma celo ožje kot zakon oz. ne upošteva vseh vidikov, ki jih določa zakon.

Nadalje v zvezi z obveščanjem osebe, za katero je Policija pridobila podatke na podlagi 220. člena ZEKom-2, 17. člen določa:

»17. člen
(obveščanje upravičenca)

(1) Policijska enota OKC UPS GPU pisno seznaniti o najdbi pogrešane osebe v vseh primerih, kjer je bilo uporabljeno pooblastilo iz 220. člena Zakona o elektronskih komunikacijah.

(2) OKC UPS GPU osebo, ki je bila najdena živa in za katero je zahteval in pridobil podatke o lokaciji opreme za mobilno komunikacijo, v 30 dneh po zaključku iskanja pisno obvesti o razlogih za uporabo tega pooblastila. Upravičencu obvestilo pošlje priporočeno s povratnico na naslov bivanja. Če je upravičenec otrok ali oseba, ki je postavljena pod skrbništvo, obvestilo pošlje staršem, zakonitemu zastopniku oziroma skrbniku, ki je prijavil pogrešanje.

(3) Pisno obvestilo vsebuje:

- osebno ime in naslov upravičenca;
- razlog za pridobitev podatkov o lokaciji opreme za mobilno komunikacijo;
- številko mobilnega telefona, ki je bila predmet obravnave;
- policijsko enoto, ki je obravnavala prijavo pogrešanja. «.

Osmi in deveti odstavek 220. člena ZEKom-2 pa v zvezi s tem določata:

»(8) Policija mora osebo, za katero je zahtevala in pridobila podatke o lokaciji v skladu s tem členom, o tem takoj, ko je to mogoče, pisno seznaniti, razen če bi to škodovalo interesom samega posameznika ali interesom drugih, njemu bližnjih posameznikov v primerih iz prvega odstavka tega člena, dokler traja takšno stanje, vendar ne več kot eno leto.

(9) Policija ne sme posredovati pridobljenih podatkov po tem členu prijaviteljem pogrešanih oseb in otrok iz 2. ali 3. točke prvega odstavka tega člena, če bi bila s posredovanjem teh podatkov ogrožena osebna varnost ali dostojanstvo oseb ali otrok, zlasti ob upoštevanju predpisov, ki urejajo zaščito prič, prepoved približevanja ali preprečevanje nasilja v družini. «.

Predlog pravilnika torej **ne predvideva obveščanja takoj, ko je to mogoče, ampak šele v 30 dneh**, prav tako pa **predlog pravilnika ne ureja obravnave posebnih situacij**, ki so predvidene v primerih kot npr., ko bi seznanitev škodovala interesom posameznika ali bi bila s posredovanjem podatkov ogrožena osebna varnost ali dostojanstvo oseb ali otrok. Ti primeri so po naravi zelo verjetno še posebej občutljivi tako z vidika varovanja ogroženih interesov kot z vidika morebitnega preširokega tolmačenja teh izjem. Zato ocenjujemo, da bi bilo najbrž smiselno ta vidik nasloviti v predlogu pravilnika.

Predlagamo, da podane pripombe upoštevate in predlog pravilnika po potrebi ustrezno dopolnite.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informatična pooblaščenka

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informatične pooblaščenke

Poslati:

- po e-pošti;
- v vednost: Ministrstvo za pravosodje: gp.mp@gov.si.